

ZDISLAVA

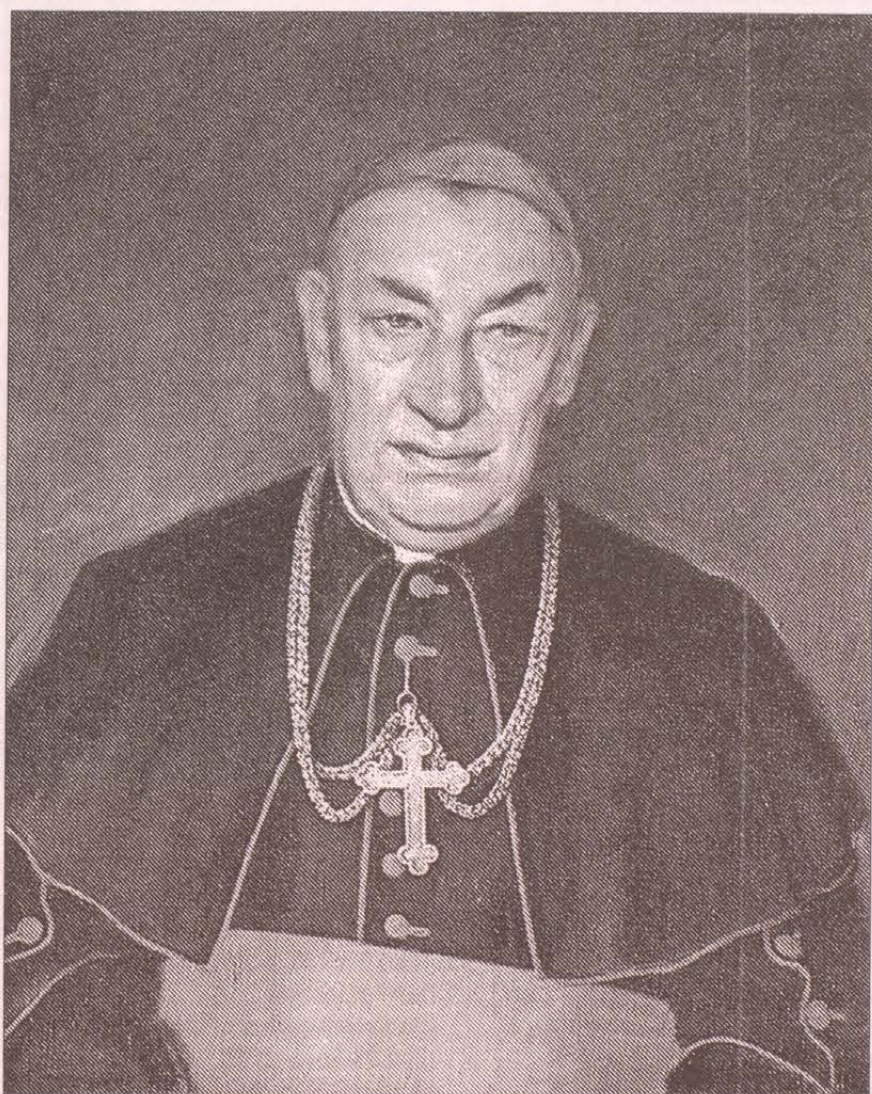
měsíčník litoměřické diecéze

Ročník X

číslo 2

Únor 2005

100 let od narození Štěpána Trochty

Štěpán kardinál Trochta. Reprofoto archiv litoměřického biskupství

Všemohoucí Bože,

nám všem, kdo jsme ohroženi
vědomím ukřivdnosti,
vědomím bezvýchodnosti svého postavení,
vědomím marnosti svých obětí a
vědomím své bezmocnosti proti zlu,

vlej hlubokou nadpřirozenou víru
ze zmrtvýchvstání svého Syna,
které proměnilo potupnou popravu
v nejslavnější vítězství
a krátkozraký jásoť v neslavné ticho.

Tuto cyrilometodějskou víru rozmnožuj v nás

Bůh + Otec, + Syn a + Duch Svatý.

+ Štěpán Trochta, biskup litoměřický

Poslední velikonoční přání (1974) kardinála
Štěpána Trochty.

Dny ke 100. výročí narození Štěpána Trochty

* 26. března 1905 ve Francově Lhotě

3. 3. Praha 8 – Kobylisy
Kostel sv. Terezie z L. 18.30

31. 3. Fryšták u Zlína
Kostel sv. Mikuláše 10.30

2. 4. Litoměřice
Katedrála sv. Štěpána 10.30

3. 4. Francova Lhota
Kostel sv. Štěpána Uh. 10.30

Po každé z uvedených bohoslužeb
bude následovat další program.

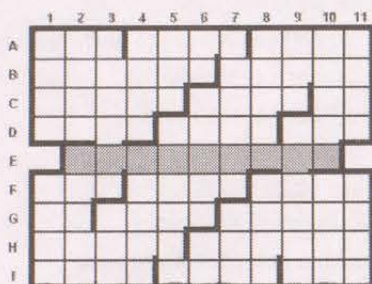
PRÁCE
OBĚŤ
LÁSKA

26. 3. 1905 – 26. 3. 2005

Šalamounky luští i Papežové

Křížovkářský časopis Šalamounky, který vychází už třetím rokem, zaujal už stovky čtenářů. Vyplněné kupónky s řešením křížovek, osmismerek a biblického kvízu přicházejí do redakce z celé České republiky. Lidé jsou za možnost luštit křížovky s tajenkami, které obsahují biblická poselství, vděční. Jejich ohlasy to také dokazují. „Šalamounky s radostí luštím nejen já, ale i naši tři synové, kterým je od osmi do jedenadvaceti let,“ napsala Věra Papežová z Moravy.

Do redakce přijde čas od času kromě soutěžního lístku také poděkování a povzbuzení. Tým, který časopis připravuje, jej skutečně potřebuje. „Náklady na výrobu, tisk i distribuci jsou docela vysoké. Jde nám však o to, aby zde na trhu byl časopis, který nabízí evangelizaci zábavnou formou. Myslím, že se to daří,“ uvedl vydavatel časopisu Pavel Siuda, který si přeje, aby se o Šalamounkách dozvědělo co nejvíce lidí. Po dvou letech od vydání prvního čísla mnoho lidí dosud netuší, že tato nabídka existuje. Někteří si navíc myslí, že je to časopis pro děti. Obsah je však zaměřen na luštitelé všech generací, je to vlastně rodinný

časopis a může pomoci i katechetům při výuce náboženství,“ sdělil vydavatel. Mezi předplatiteli časopisu je řada seniorů, kteří si při křížovkách osvěžují mysl. „Jedna paní nám dokonce napsala, že má po mrtvici a na Šalamounkách si cvičí paměť,“ dodal Siuda. Více se o časopisu dozvíte na jeho internetových stránkách www.sweb.cz/salamounky. První číslo třetího ročníku časopisu Šalamounky vychází v těchto dnech.

Veronika Černíková

NEBOJÍM SE

*Stokrát jste mne zabili
a stokrát jsem se z prachu
zvedla,
s nožem v duši v tu chvíli
bych s výčitkou se neohlédla.*

*Vždyť rány, které zcelí se
na jizvy, jež zhojí čas,
vždy láskou v květy změní se
a dosáhnou všech světa krás.*

*Nebojím se žádné rány
a zlé v světě opouštím,
podám ruce na vše strany
a vám s díky – odpouštím.*

Ioana Judita

Kniha o svaté Zdislavě

Každému vřele doporučuji knihu „Na přímělu svaté Zdislavy, která vyšla v roce 2005 k výročí 750 let od narození sv. Zdislavy a k 700. výročí založení České dominikánské provincie. Kniha je stále aktuální a zvláště v tomto roce, kdy si připomeneme další výročí, totiž 10 let od svatořečení této patronky.

Jednotlivé příběhy v knize sestavil pan prof. Zdeněk Cyril Fišer. Je to kniha, kterou by si měli přečíst všichni malověrní, ti, kteří již nedoufají v uzdravení nebo útěchu.

Jana Juhaňáková – Česká Lípa

Oslava 350. výročí založení litoměřické diecéze

Dne 10. února 2005 se potřetí sešla v Litoměřicích komise pro přípravu oslav 350 let vzniku litoměřické diecéze. Diecéze byla založena 3. 7. 1655, oslava bude vrcholit v sobotu 2. 7. 2005 v 10.30 hod slavnostní bohoslužbou za účasti kardinála Miloslava Vlka a ostatních českých i zahraničních biskupů.

K tomuto jubileu bude směřovat řada akcí:

- 1) Oslava 100. výročí narození kardinála Štěpána Trochty, (Litoměřice – 2. 4. 2005)
- 2) Setkání věřících jednotlivých vikariátů s biskupem v rámci poutí do katedrály sv. Štěpána (9. 4. vikariáty Liberec, Litoměřice, Turnov, 23. 4. vikariáty Česká Lípa, Děčín, Mladá Boleslav, 14. 5. vikariáty Chomutov, Louny, Teplice, Ústí nad Labem)
- 3) Oslava 10. výročí kanonizace sv. Zdislavy (Jablonec v Podještědí – 28. 5. 2005)
- 4) 100 dní před vlastní oslavou bude postupně v jednotlivých farnostech adorace.

PŘED TVÁŘ BOŽÍ

**Před tvář Nejvyššího velekněze
předstoupil jeho věrný služebník,
děkan**

P. František Tomšík, kněz

Narodil se v lednu roku 1921 v Drnovicích u Vyškova. Na kněze byl vysvěcen v roce 1971. Od té doby do roku 1982 působil jako duchovní správce v Údlících a o roku 1982 do roku 2003 jako děkan v Jirkově u Chomutova.

Zemřel zaopatřen svatými svátostmi v sobotu 29. ledna 2005 ve věku 84 let.

Se svým duchovním otcem se rozloučili farníci a spolubratři v pátek 4. 3. 2005 v děkanském kostele sv. Jiljí v Jirkově. Po bohoslužbách byl pohřben na hřbitově v Údlících.

-red-

Zdislava – měsíčník litoměřické diecéze. Vydává Římskokatolická farnost Šumburk nad Desnou. Redakce: Římskokatolická farnost Šumburk nad Desnou, Wolkerova 378, 468 41 Tanvald. IČO 43254403. Číslo účtu: 963293379/0800. Šéfredaktor: P. ICLic. Michal Podzimek. Tel. 603 324 397, e-mail: michal.podzimek@telecom.cz. Vedoucí vydání Ing. Jan Rosenauer, e-mail: rosenauer@volny.cz. Sazba Pavel Kusala, e-mail: pavel.kusala@tiscali.cz. Jazyková úprava tohoto čísla: redakce. Tiskne: Jan Macek a Pavel Kusala, Horní náměstí 12, Jablonec nad Nisou. Náklad 1300 výtisků. Nevýžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků. Ročník X., číslo 2. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042. Datum vydání: 6. 3. 2005. Uzávěrka příštího čísla: 15. 3. 2005. Distribuci zajišťuje AMIS Praha, Na Nivách 18, 141 00 Praha 4 prostřednictvím České pošty, s. p.

Odpustky pro Rok Eucharistie

Od 7. října minulého roku prožívá Církev z rozhodnutí Svatého otce Rok Eucharistie. Při této příležitosti byl o vánocích v Římě vydán Dekret Apoštolské penitenciárie o udílení odpustků v Roce Eucharistie. Než vás s ním seznámím, alespoň stručně o nauce o odpustcích.

Odpustek je odpuštění časného trestu před Bohem za hříchy, jež byly odpuštěny co do viny a to buď křtem, lítostí a zvláště skrze svátost smíření. To znamená: pokud se někdo dopustí hříchu (tedy vědomého a dobrovolného porušení Božího zákona) a tohoto skutku lituje, vyzná jej při zpovědi a je mu uděleno rozhršení, je hřích před Bohem odpuštěn. Samotný hřích byl tedy již odpuštěn většinou při zpovědi. Avšak trest za hřích musí být odpykán buď zde na zemi (bolesti, soužení, neštěstí), především však smrtí nebo po smrti v očistci. Tresty jsou ukládány Bohem kvůli očistění duše, kvůli ochranně mravního řádu a kvůli obnově Boží slávy v její velkoleposti. Odpustek tedy znamená odpuštění toho trestu pro zásluhu Ježíše Krista a svatých.

Tento odpustek je buď plnomocný – odpouští se celý trest, nebo částečný – odpouští se část trestu. Odpustek lze získat jen jednou za den a pouze pro okamžik smrti lze získat druhý.

Odpustek se získává pouze pro sebe. Pro zemřelé jej lze získat na způsob přímlyvy. Nelze získat odpustek pro jinou žijící osobu.

Ze samého Dekretu:

Eucharistie je největším ze zázraků a vrcholná památka vykoupění, které náš Pán Ježíš Kristus vykonal svou krví. Jakožto oběť a svátost spojuje Boží Církev vnitřní a nezníčitelnou jednotou. Udržuje ji silou nebeské milosti, zahrnuje ji nevyslovitelnou radostí a poskytuje ji nadpřirozenou pomoc k podpoře zbožnosti věřících křesťanů a k rozvoji křesťanského života, ba i křesťanské dokonalosti, ve své starostlivosti o Církev ustanovil Nejvyšší velekněz Jan Pavel II., aby se v celé Církvi slavil „Rok Eucharistie“ na povznesení úcty k Nejsvětější svátosti, ať už veřejně nebo soukromě. Učinil tak apoštolským listem „Mane nobiscum Domine“ (Zůstaň s námi, Pane) vydaným dne 7. října 2003. Aby pak křesťané v průběhu tohoto roku byli nabádáni k hlubšímu poznání a lásce vůči nevýslovnému tajemství víry a aby odtud čerpali bohatší duchovní užitek, udělil Svatý otec moderátorům Apoštolské penitenciárie audienci, při které sdělil svou

vůli obdařit určité úkony úcty a zbožnosti k Nejsvětější svátosti těmito odpustky:

Mimořádné odpustky

Úplné odpustky se udělují všem a jednotlivým věřícím křesťanům za obvyklých podmínek (totiž svátá zpověď, svaté přijímání a modlitba na úmysl Svatého otce, ovšem s myslí, která naprosto odmítá zálibu v kterémkoli hříchu), když se pozorně zbožně zúčastní některého liturgického úkonu a nebo pobožnosti ke cti Nejsvětější svátosti, ať už slavnostně vystavené, nebo uchovávané ve svatostánku.

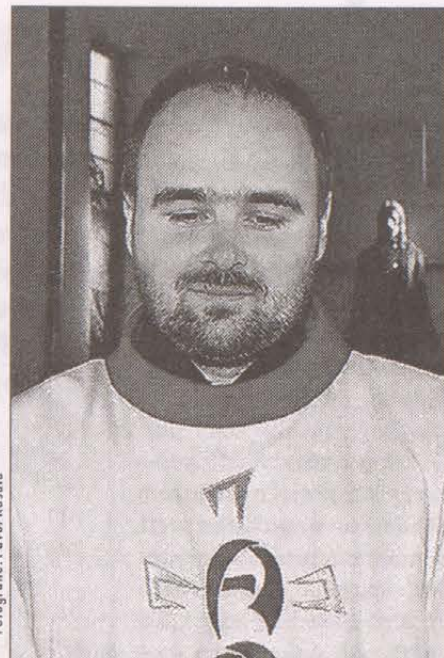
Věřící, kteří pro nemoc nebo z jiných oprávněných důvodů nemohou navštívit Nejsvětější svátost Eucharistie v kostele nebo v kapli, mohou získat úplné odpustky ve svém domě nebo tam, kde se pro nějakou překážku musejí zdržovat, jestliže jsou rozhodnutí odříkat se jakéhokoli hříchu, jak bylo svrchu řečeno, a jestliže projeví úmysl splnit tři obvyklé podmínky, jakmile to bude možné, v duchu víry ve skutečnou přítomnost Ježíše Krista v Oltářní svátosti a s upřímnou touhou vykonají duchovní návštěvu této Svátosti a pomodlí se modlitbu Páně, Apoštolské vyznání víry a přidají nějaké zbožné zvolání k Ježíši přítomnému v Nejsvětější svátosti (např. Velebena budiž bez ustání Nejsvětější svátost oltářní).

Jestliže však tyto lidé nebudou moci vykonat ani toto, pak dosáhnou úplných odpustků, jestliže se jen touhou duše připojí k těm, kteří vykonávají předepsaný úkon řádným způsobem, a své nemoci a obtíže vlastního života nabídnou milosrdnému Bohu rovněž s úmyslem splnit tři obvyklé podmínky, jakmile budou moci.

Draží věřící, využijme tyto možnosti, jak můžeme dosáhnout odpuštění časných trestů za hříchy námi spáchané a již odpuštěné. Upozorníme na tuto možnost své příbuzné a přátele, zvláště lidi nemocné, kteří mohou snadno dosáhnout odpuštění trestů za hříchy.

Kéž v Roku Eucharistie, zvláštním daru papeže Jana Pavla II., vzroste naše úcta k eucharistickému Kristu častějšími návštěvami našich chrámů a jejich svatostánků, abychom si od svátostného Spasitele vyprosili mnoho milostí a síly, abychom v tomto milostivém roce vydávali Pánu statečné svědectví o své víře.

P. Antonín Bratršovský

Fotografie: Pavel Kusala

Vážení čtenáři,

Rok, ve kterém budeme prožívat tolik ohlašované 350leté výročí vzniku litoměřické diecéze je také rokem, na jehož konci možná konečně vznikne opravdový, nefalšovaný diecézní časopis. Tak o tom také již tři roky hovoří pastorační plán litoměřické diecéze, dostupný v každé farnosti. Možná se někteří zeptáte – proč nějaké změny, když Zdislava vychází?

Časopis Zdislava, jak ho znáte již mnoho let, je sice nazýván „Měsíčníkem litoměřické diecéze“, ale fakticky je pouze farním časopisem jedné z šesti farností, které administruji. Farnost Šumburk nad Desnou (vydavatel) je téměř na úplném cípu diecéze a odtud se diecézní časopis dělá při kněžských povinnostech poměrně těžce. Proto jsem se rozhodl, že farnost se s koncem tohoto desátého ročníku vzdává vydávání svého farního časopisu a předplatné na rok 2006 tedy již nebude vybíráno. Věřím, že deset celých měsíců je dostatečně dlouhou dobou pro přípravu diecézního časopisu.

Do konce tohoto ročníku jsem pověřil vydáváním Zdislavy dlouholetého pomocníka pana Ing. Jana Rosenauera. Zodpovědným redaktorem za periodikum musí být ze zákona vydavatel, tedy v mém případě já sám jako statutární zástupce farnosti. Věřím, že se vám i v dalších číslech bude časopis líbit a že ještě spolu prožijeme pozeňnaný rok 2005, ve kterém se bude v naší slavné diecézi tolik slavit.

P. Michal Podzimek
šéfredaktor

Český a německý vikář

Biskupský generální vikář byl Čech. Německy mluvící arciděkan Hockewanzel v Polici se s ním neustále kvůli svým národnostem škádli.

Při jedné vizitaci generální vikář přejel po nějakém předmětu a pak ten prst, špinavý od prachu, podržel Hockemu před nosem a řekl:

„Proč nevedete kostelníka k větší péči o kostel?“

„Myslíte na ten prach? Ten tu ale necháváme úmyslně!“

„K čemu?“

„Aby děti v kostelním sboru neobelhávaly Boha, když při mši zpívají – Zde leží před tvým majestátem v prachu zástup Kristův...“

Vikář se nuceně usmál, ale Hockewanzel mu nedal odpočinout a hned pokračoval protiotázkou, jako by svého vizitátora začal zkoušet:

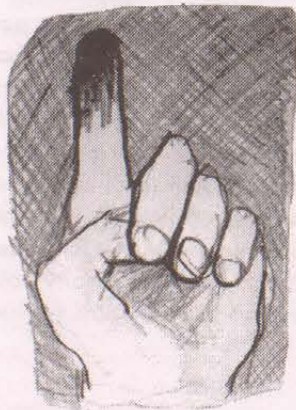
„S dovolením, velebný pane vikáři, povězte mi, kolikrát Pán Ježíš zaplakal?“

„Dvakrát samozřejmě, jak je známo z bible. Nad městem Jeruzalémem a nad hrobem Lazara.“ odpověděl pohotově generální vikář.

„Špatně! Třikrát!“

„A kdy by to jako mělo být pořetí?“

„Když jej matka chtěla poslat do Čech!“

Kresba: Bárna – Ústí nad Labem

Zamyšlení nad svatopostní dobou

„Bavorsko je velmi katolická země. Já jsem také věřící, ale tam jsem si v kostele připadal jako v jiném světě. Doma v Čechách potkávám většinou v kostele lidi, kteří budí dojem, že se těžko realizují někde jinde a církev je pro ně berlička – náhradní domov. Církev je pro ně domov, odkud nemají kam jít, místo, kde se nesrovnává a nesoutěží, kde si lidé tak trochu pomáhají a zároveň se litují.“

Toto je citát z článku otištěném v časopise Reflex č. 43/04. Autorem je pan Mgr. Petr Syrovátko, úspěšný mladý právník, který studoval v Pasově na universitě. Tedy člověk, který nemá důvod být neobjektivní.

Myslím, že bychom se měli nad těmi slovy, zvláště nyní, v postní době, pořádně zamyslet.

Česká země podobně jako Bavorsko byla kdysi také zemí katolickou. Dnes jí není a je otázka, jestli to je tím, že odtud bylo vysídleno obyvatelstvo hlásící se před 2. světovou válkou k německé národnosti, a jestli právě těmi nositeli katolicity Čech nebyli právě Němci. Kdo byl v posledních letech v Německu, musel vidět, že i tam má sice církev své vnitřní problémy, které jim nelze zavidět. Nicméně Němci určitě nezávidí nám situaci naší.

Obávám se, že pisatel velmi trefně vyslovil ve svém citátu to, co víme všichni. Drtivá většina obyvatel Čech považuje církev za jakousi poslední štaci, kam se lze obrátit, když už všechny šance kolem ve světě zhasly. Takže nám společnost laskavě a ráda dovoluje pořádat tříkrálové sbírky, stavět domovy pro lidi na okraji společnosti a řešit sociální lapálie všeho druhu.

Abych nebyl špatně pochopen – charita a soucit jsou samozřejmostí křesťanů a církve, ale nesmí to být jediné pole, kde se „můžeme“ realizovat.

Na druhé straně běda, když se církev ozve s požadavkem hlásání evangelia nebo chce mít vlastní názor a postoj k tomu či onomu společenskému neřádu. To je oheň na střeše: Pastorače? Nikdy! Nebo dokonce

nějaké požadavky? Nikdy...

Pamatuji si, že zvěčnělý kardinál Tomášek nás na konci svého života povzbuzoval slovy evangelia: „Nápřimte se a zdvihněte hlavy!“ Vybízeli nás, abychom se dokázali v té svobodě a demokracii opravdu svobodně nadechnout a podívat se profánní společnosti, která nás mnohdy z duše nenávidí, zpřímá do očí.“

Je doba svatopostní, doba pokání, doba duchovně nesmírně plodná a bohatá. Jde o to, abychom naši vnitřní snahu o zlepšení našeho „kádrového profilu“ dokázali také správně směřovat. Půst znamená zasvětit se Bohu. Zasvěcení se světu, který námi namnoze stejně pohrdá, není třeba. Litujme svých hříchů, ale skončeme se sebelítostí. Buďme pokorní, když stojíme před Bohem, ale dokažme pořádně zařvat, když se na nás svět dopouští bezpráví. Modleme se k Bohu, ale nedoprošujme se servilním způsobem u celebrit tohoto světa. Přijímejme pokorně svátosti z rukou Božích, ale nečekejme ponížene almužny od těch, kteří si už stejně na tomto světě vybrali svoji odměnu.

V loňském roce se ve zmíněném Německu objevila možnost obrovské výhry v loterii. A z celého světa se tam sbíhaly davy lidí, aby si také vsadili. My, katolíci, jsme si také „vsadili“. A je to loterie, která nemá obdoby. Vyhrát může každý, kdo si vsadí na Pána Ježíše a kdo se chová podle Jeho „loterijního řádu“. Ta výhra je absolutní – život věčný.

Po postu přijdou velikonoce. Svátý Pavel říká: „Nevstal-li Kristus, je marná naše víra“. Toto je naše sázka, na tento punctus jsme si vsadili. Od tohoto bodu musíme proto také vycházet a takto ji nabízet svému okolí.

Bez víry v Krista je zbytečná jakákoliv humanita, jakákoliv ušlechtilost a činnost církve. Pokud bude naší normou názor společnosti a ne objektivní názor Boží, pak můžeme klidně prohlásit populární manžele Stodolovi, pohodově vraždící důchodce, za nevinné, když se společnost dohodne demokraticky na tom, že odstraňování starých lidí (euthanasie) je pro společnost prospěšné. Nakonec proč ne, když by nebylo Boha.

Máme celou dobu postní na to, abychom prosili Boha za vnitřní posílení pro to, abychom byli schopni pevně stát ve víře a skončili s pasivitou a sebelítostí. Naše náboženství není muzejní záležitostí, ale každodenní tvůrčí čin Boha.

Mělnický osvětový a okrašlovací spolek

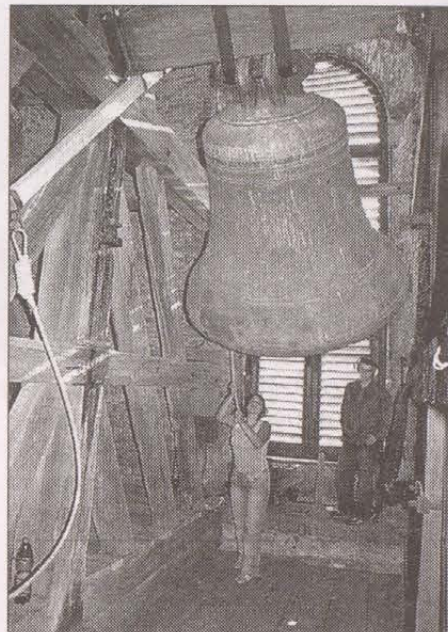
Dne 7. prosince 2004 se konalo v budově mělnického probošství první setkání těch, kteří se přihlásili za členy Mělnického osvětového a okrašlovacího spolku (MOOS). Vznikl v létě tohoto roku s cílem „aktivně osvětově působit na širokou veřejnost se záměrem vytvářet vztah k místu, kde žijeme a za které máme spoluzodpovědnost. Spolek chce šířit pochopení pro ochranu historických památek jako jednoho ze zdrojů poznání minulosti a duchovního obohacení přítomnosti, chce napomáhat jejich obnově“ (ze stanov spolku). Sídlem spolku se stalo probošství díky vstřícnosti P. Jana Juchy MS. Toto spojení můžeme považovat za symbolické, vždyť vzhledem k zaměření spolku se jeví spolupráce více než užitečná.

Den pro věž

První velká akce spolku s názvem „Den pro věž“ se uskutečnila 11. září v rámci Dnů evropského dědictví. Jednalo se o věž kostela sv. Petra a Pavla, která je dominantou kraje nad soutokem Labe a Vltavy. Mnozí touží vystoupat až na její ochoz a z výšky téměř 60 m sledovat z nadhledu dění v kraji pod Řípem, ale dohlédnout odsud je možné např. na straně severní až k Bezdězu nebo ještě dále k Ještědu. Vzhledem ke stavu věže je však její zpřístupnění záležitostí spíše výjimečnou. 11. září ale lidé tuto příležitost měli, mohli také shlédnout výstavu fotografií z věže přímo v kostele sv. Petra a Pavla, který byl stejně jako další mělnické kostely (Čtrnácti svatých pomocníků, sv. Ludmily, sv. Vavřince) otevřen pro veřejnost. Každý příchozí dostal na letáku základní informaci o místě, kam se vydal. Doprovodnými akcemi byly Jarmark tradičních řemesel a vystoupení mladých hudebníků, vše v blízkosti kostela sv. Petra a Pavla. Výtěžek z akce (účast na 2000 lidí), ale také z prodeje pohlednic, které MOOS vydal (dvě z kostela sv. Vavřince, dvě se záběry z věže kostela) byl věnován na obnovu kostelů.

Představuje místa známá i neznámá

Spolek se dále spojil s Městem Mělník, Římskokatolickou farností Mělník - Pšovka a Zámekem Mělník při přípravě akcí v rámci nového cyklu Místa známá i neznámá, s podtitulem *hudebně literární putování po významných kulturně historických objektech Mělnicka*. První se uskutečnila v neděli 3. října 2004 v kostele sv. Vavřince v Mělníku - Pšovce, tedy v místě dosud stojícím nezaslouženě na okraji zájmu veřejnosti, trochu i pozapomenutém díky dvěma rokům, kdy byl

uzavřen v důsledku povodně v roce 2002. Zazněly zde skladby Kerilla, Kuhnaua, Bacha a Vivaldiho v podání Roberta Huga (cembalo, varhany), průvodní slovo, připravené spolkem, přednesla Gabriela Filippi (účast na 200 lidí).

Energie ani nápady nechybí

A co do budoucnosti? V příštím roce by spolek mj. rád připomenul příběh kostela Nejsvětější Trojice v Mělníku-Chloumku, který byl přeměněn na konci 70. let minulého století v místo posledního rozloučení se zesnulými, s čímž byly spojeny necitlivé úpravy interiéru a nedůstojné zacházení s jeho mobiliářem. Započnou také přípravy na rok následující, v němž bude připomínáno výročí sv. Ludmily, která je s Mělníkem (Pšovem) neoddelitelně spojena. Tehdy by měla být dokončena obnova areálu kostela sv. Ludmily na mělnickém Pražském předměstí, spočívající v dokončení opravy zvonice v parku a vstupu do něj (oprava sloupů a opětovné osazení váz, resp. jejich kopií, které připomínaly, že zde býval hřbitov). Zvažovány jsou akce, jež by osobnost sv. Ludmily přiblížily a Mělnickým ji znovu připomněly, vždyť zde sv. Ludmila byla ještě za první republiky uctívána a na mnohých místech je stále zobrazena.

Počátkem prosince, v době adventní, se členové MOOS poprvé sešli v sídle spolku, na mělnické faře, aby si vzájemně naslouchali a připravili se na valnou hromadu, která se zde v únoru roku 2005 uskuteční. Všichni byli přivítáni novými pohlednicemi a přáními, které MOOS vydal. Je na nich zachycen betlém kostela sv. Petra a Pavla a východ slunce viděný z jeho věže. Za poskytnutí sídla spolku na mělnickém probošství i za možnost spolupráce upřímně děkujeme.

Renata Špačková, za přípravný výbor MOOS
Foto: Jiří Čermák

† Štěpán kardinál Trochta

nekrolog sepsaný P. Josefem Topinkou, SDB

Pan kardinál se narodil a vyrostl ve valašské vesnici Francově Lhotě. Od dětství to neměl snadné. Podnikavý veselý otec, drobný zemědělec a muzikant, mu zemřel, když bylo Štěpánovi 8 let. Matka zůstala se třemi dětmi sama. Nejstarší Štěpán ji pomáhal vést malé hospodářství a vychovávat mladší sourozence. Po první světové válce odešel studovat na arcibiskupské gymnasium v Kroměříži. Matka však onemocněla tuberkulózou a Štěpán musel studia přerušit a vrátit se domů hospodařit. Doma kromě hospodaření organizoval mladé, hrál s nimi divadla, pořádal pěvecké a recitační večery, ale přitahovalo ho kněžství. Maminčina nemoc se mezitím natolik zlepšila, že když se dověděl o salesiánech, mohl jít za voláním srdce.

Seznámil se se slovenským salesiánem Donem Vagáčem a na jeho pozvání odjel v roce 1923 do Itálie. Po dobrodružné cestě, na které ve Vídni přišel o peníze, dojel do Foglizza poblíž Turína v severní Itálii, kde měli salesiáni aspirantát a noviciát. Byla tam i skupinka slovenských chlapců a mezi nimi také tři Češi. Připravovali se na noviciát. Mimo to měli slovenští salesiáni přidělený dům na severu pod Alpami v Perose Argentíně, kde se na vstup k salesiánům připravovali hoši ze Slovenska studiem nižšího gymnasia. Trochta brzy pocítil, že je na správném místě, kam ho vedl Boží hlas. A protože nemyslel nikdy jen na sebe, začal, když se seznámil se situací, jednat. Slyšel, že slovenští salesiáni se budou z Perosy stěhovat na Slovensko do Šaštína a Perosa bude prázdná. Dodal si odvahy a při jedné návštěvě hlavního představeného blahoslaveného dona Filipa Rinaldiho ho oslovil a požádal, zda by dům v Perose nemohli pro své dílo

dostat Češi. Hlavní představený nebyl proti, a tak Trochta začal korespondovat s průkopníky Don Boskova díla ve vlasti, s P. Metodem Klementem, OSB, v Čechách a Mons. Štanclem na Moravě. Podařilo se skutečně zorganizovat výpravu chlapců z Čech a Moravy, která v prosinci 1924 přijela do Perosy. To už byl Trochta v noviciátě.

Byl problém, kdo bude chlapce, kteří neznali italštinu vychovávat. Z počátku pomohli slovenští spoluhratři, pak představení našli prvního Čecha, salesiána, Božího služebníka P. Ignáce Stuchlého, který se stal salesiánem již v roce 1896.

Jelikož byl tehdy z Čechů sám, chtěl odejít do misí. Tehdejší hlavní představený blahoslavený Don Michal Rua mu řekl, že jeho misie budou na severu. Ale místo na sever ho poslali na jih do Gorice a do Lublaně. Teprve teď ho představení poslali do Perosy k českých hochům. Trochta od počátku postřehl, že klíčovou postavou nově vznikajícího českého díla bude don Stuchlý. Přilnul

- **Narozen 26. 3. 1905 ve Francově Lhotě**
- **První sliby 24. 9. 1925 ve Foglizzo**
- **Kněžské svěcení 3. 7. 1932 v Turíně**
- **Biskupské svěcení 16. 11. 1947 v Praze**
- **Jmenován kardinálem „in pectore“ 1969, zveřejněno 1973**
- **Zemřel 6. dubna 1974 v Litoměřicích**

k němu synovskou láskou a věrně s ním spolupracoval až do jeho smrti. A spolupráce bylo třeba. Don Stuchlý, i když měl české školy, za ta léta v cizině jazyk zapomněl a musel se česky znovu učit. Proto tíha korespondence a propagace spočinula na Trochtovi. Čeští chlapci

byli v Perose tři roky. Přijely sem ještě dvě další výpravy.

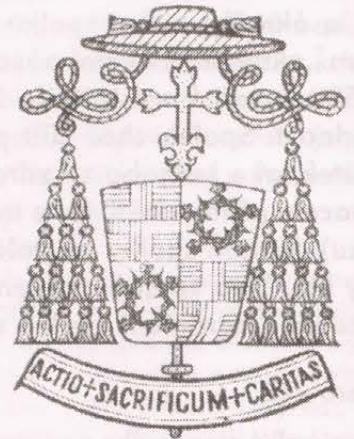
Trochta přišel do Perosy až v třetím roce. Musel dokončit noviciát a věnovat se alespoň rok studiu filosofie. Ale byl s Perosou v neustálém styku a udržoval také písemný styk s vlastí, kde bylo třeba shánět finanční prostředky na vydržování chlapců.

Když se v roce 1927 přestěhovali chlapci z Perosy do Fryštáku na Moravě, přišel s nimi jako jejich asistent i Trochta. Doma rozvinul mohutnou propagační činnost, pořádal přednášky, psal články do různých časopisů. Po roce odchází zpět do Itálie studovat teologii. Představení mu řekli: „Je vás málo a potřebujete mít co nejdříve kněze. Není čas, abys mohl dělat doktorát až po teologii.“ Trochtovi se podařilo s vypětím stihnout obojí, během teologie vypracoval přidělenou doktorskou práci složil předepsané rigorózní zkoušky na turínské královské universitě. Stal se

doktorem teologie a byl v Turíně vysvěcen na kněze.

Po návratu do vlasti si musel odsloužit vojenskou službu a pak se vrhl do práce.

Salesiánské dílo v Čechách rostlo. Tíhu růstu nejvíce, vedle „stařečka“,

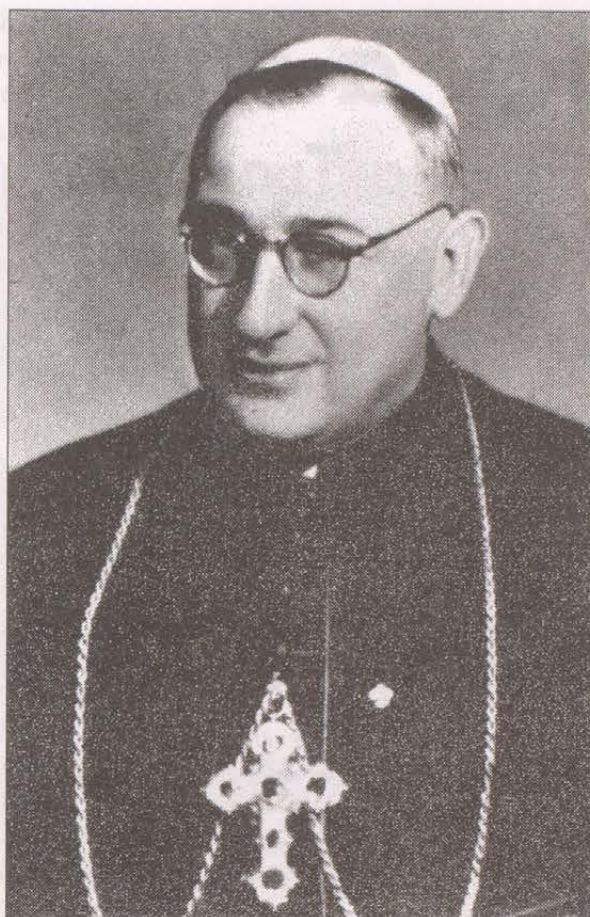

jak lidé nazývali prvního českého inspektora P. Ignáce Stuchlého, nesl Trochta. Byl poslán, aby řídil stavbu domu a kostela v Ostravě. Sotva skončil, tu byla stavba domu v Praze-Kobylisích a pak v Pardubicích. Mezitím se rozhořela druhá světová válka. Existence našeho národa byla ohrožena. K jeho obraně se spojili nejlepší synové a dcery. Nechyběl ani Trochta. Byl ředitelem domu v Praze a zapojil se do odboje, jak mohl. Přišlo, co se dalo čekat. Během heydrichiády byl zatčen gestapem a poslán tam, odkud byl „návrát nežádoucí“.

A přece se díky Boží ochraně vrátil. S podlomeným zdravím, ale s cennými zkušenostmi se znovu zapojuje do práce. Spolubratři salesiáni jsou přesvědčeni, že vystřídá v úřadě inspektora „stařečka“ Stuchlého. Ale Svatý otec Pius XII. ho v roce 1947 jmenuje sedmnáctým litoměřickým biskupem. Je nejmladším biskupem českého a slovenského sboru, má nejvíce postiženou diecézi, má pověst dobrého diplomata. Stává se mluvčím biskupského sboru v obtížných jednáních s vládou v těžké situaci, jaká v naší vlasti po únorovém převratu pro církev nastala. Pověst o jeho umění vyjednávat nepřeháněla. Podstupoval tím ale nemalé riziko. Jeho robustní postava s žoviálním veselým výrazem přímo lákala, aby se na něj hodně nakládalo. Trochta taková poslání velkoryse bral, i když věděl, že na to doplatí. A skutečně doplatil, především svým zdravím a u málo informovaných i svou dobrou pověstí. Ale průtahy zachránil čas, který využili jiní, aby se uklidili do bezpečí. Věřil, že obětovat se osobně pro dobrou věc tam, kde se do toho nikomu nechce, má svou hodnotu a sílu a přinese nakonec dobré ovoce. On sám se ho již nedožil. Dožili se ho jiní a on jim to jistě ze srdce přeje, protože byl skutečnou osobností.

V roce 1951 mnohé překvapilo, když se jeho jméno objevilo mezi těmi, co složili slib věrnosti socialistické republice. V té době byl internován ve své rezidenci a k složení slibu byl násilně odvezen. Když ho přivezli zpět do rezidence, uvítala ho jeho maminka slovy: „Jestli jsi jim to podepsal, nejsi mým synem.“

Bylo to tvrdé, ale nehájil se, ani před maminkou, ani před svými kněžími. Když se na něj sypaly maléry, neměl ve zvyku se z nich vykrucovat. Věřil v Boží

† Štěpán kardinál Trochta krátce po svém biskupském svěcení

prozřetelnost, že ho sama obhájí, bude-li to v zájmu Boží věci. Panna Maria se také nevykrucovala Josefovi z podezření, že má s někým dítě. Nechala to na Bohu.

Také Pán Ježíš se nechal fyzicky i společensky znemožnit a mlčel. Biskup Trochta mlčel tak dlouho, až jeho domnělé kolaborantství ocenil režim 25 lety vězení a mnohem později Pavel VI. kardinálským purpurem.

Biskup Trochta se dočkal návratu do své diecéze v roce 1968. Všem velkoryse odpustil, a začal znovu s chutí pracovat. Poměry se však vyvíjely pro církev nepříznivě. Byla znovu zatlačována do kouta, odkud se odvažila v době „Pražského jara“ trochu vykročit. Biskupovi Trochtovi to přineslo nová utrpení. Mohl sice cestovat do Říma, ale jak ponižující muselo být pro něj vědomí, že i tam je na každém kroku sledován a hlídán. Kardinálem byl jmenován v roce 1969. Jmenování bylo „in pectore“, nebylo zveřejněno. Ke zveřejnění došlo až v roce 1973, k velké nelibosti režimu, s kterým se tehdy Svatý stolec pokoušel vyjednávat. V té

době už kardinál Trochta zase slychal tolik slibů a hrozeb, že si je nestačil pamatovat. Měl zdravou moravskou páteř a myslel hlavou. Z toho mělo mnoho panských lokajů strach. Neznali jeho laskavou moudrost, otcovské srdce a smysl pro humor, jimiž uměl obejmout každého, kdo ukázal jen trochu dobré vůle.

Trochta byl Kristův kněz, katolický biskup. Muž víry, modlitby a oběti. Dal se vést Matkou Boží, odvážně přemáhal zlo dobrem a nikdy se nemstil. Byl salesián. Hlásil se k tomu i v době, kdy se to u nás nesmělo. Dokázal vychovat z uličníků dobré křesťany a svědomité občany jako sv. Jan Bosco. Nemohl za to, že se mu jich do jeho klientely nahrnulo tolik, že všechny vychovat nestačil. Ale pracoval pro své malé i velké svěřence, obětoval se za ně a miloval je do posledního dechu, podle svého biskupského hesla: Práce – oběť – láska. Stařečně předcházel svůj národ na cestě křížové, jak hlásá nápis na pamětní desce v jeho litoměřické katedrále. A my věříme, že se i dnes

z nebe na nás laskavě usmívá i na ty, kteří mu tam pomohli trochu dříve, než měl naplánováno.

Sto let od narození kardinála Trochty

26. března uplyne 100 let od narození 17. litoměřického biskupa a velké postavy českého salesiánského díla i českých církevních dějin 20. století, Štěpána kardinála Trochty (1905–1974). Jeho přičiněním přišli salesiáni do naší vlasti již v roce 1927, pod jeho vedením a zejména díky jeho schopnostem vyrostla hlavní salesiánská centra v Ostravě, Kobylisích, Pardubicích i jinde, zasloužil se o to, aby se ze Sv. Kříže nestalo kino. Napomohl ke sjednocení skautů, po „Vítězném únoru“ zastupoval katolickou církev při jednáních s vládou, zprostředkoval fakulty pro život církve v době nesvobody, tajně vysvětil 29 kněží. Zažil nacistické koncentrační tábory (dvakrát byl na pokraji smrti) i komunistická vězení, neustálé sledování, pokusy o kompromitaci ze strany StB, dohled státních „církevních“ tajemníků, odmítání „mírovými“ kněžími.

Studie slov a činů Štěpána kardinála Trochty

Píše se rok 1947

Jak se Štěpán „pomstil“ Němcům za koncentrák

Po radostném návratu z Dachau do Kobylis vplul don Trochta rychle do svého rytmu a jeho aktivity nekončily na prahu domova. Navazoval kontakty podle svého širokého srdce na všechny možné strany, a tak přišel do styku i s Mezinárodním červeným křížem. Nabídl svou pomoc. Mezi poválečnými německými běženci byly i děti odloučené od svých rodičů. Patřil k nim i dvanáctiletý Hugo Fritsch, původem z Brna, po otci Němec, po matce Čech. Ve sběrném lágru pro transport čekal, až se ho někdo z Německa ujme. Ten vzpomíná, jak se poznal s donem Trochtou:

„Don Trochta nabídl Červenému kříži, že se ujme německých dětí a sirotků a že se o ně postará do doby, než se jich někdo na německé straně ujme. A tak jsem se dostal já a další děti, jako např. bratři Lerchovi (jejich otec byl esesák a padl při Pražském povstání) do domova v Kobylisích, kde se salesiáni o mne dobře postarali. Dopoledne jsem chodil do školy, po návratu jsem se naobědval a odpoledne nám vyplňovali vychovatelé – asistenti. A tak jsem někdy natíral kovové branky na hřišti, jindy pomáhal při úpravě hřišti a jednu dobu jsem byl přidělen na výpomoc do kuchyně.

Vzpomínám jak se jednou vrátil pan ředitel don Trochta domů až pozdě večer po večeři a vrchní kuchař nebyl po ruce, a tak bylo na mně, abych mu dal nějakou večeři. Věděl jsem, co kde je a když pan ředitel přišel do kuchyně, už měl nachystané tři tlusté krajíce chleba, (tenší jsem uřezat ručně neuměl), namazané, se salámem a okurkou. Dr. Trochta byl velice hladový,

snědl to s velikou chutí, pochválil mne a příští den mi ještě věnoval životopis don Boska. Byl jsem na to velice hrdý.

Když byl v září 1947 jmenován biskupem, bylo to pěkné, ale pro nás chlapce to byla smutná zpráva, protože jsme v něm měli otcovského přítele. Já jsem se mohl zúčastnit jak slavnostní akademie k jeho poctě v sobotu 15. listopadu, tak v neděli potom i jeho svěcení v katedrále. Ale viděl jsem toho málo, protože dóm byl přeplněný a já jsem byl malý chlapec. A za týden jsem prosil svého nadřízeného, abych mohl pomáhat při jeho stěhování do Litoměřic, protože tam biskupský byt v rezidenci přenechal svému předchůdci a sám se spokojil s dvěma nábytkem nevybavenými místnostmi. A tak jsem s nábytkem jel i do Litoměřic, tam ho pomáhal skládat a dokonce jsem mohl i zvonit jedním z velkých zvonů, když nový pan biskup pěšky přicházel do svého sídla.

biskup Trochta sloužil mši sv. a udělil nám svátost biřmování. Já a ještě další dva němečtí chlapci jsme neměli nikoho známého za kmotra, nabídl se nám jeden salesiánský bohoslovec.

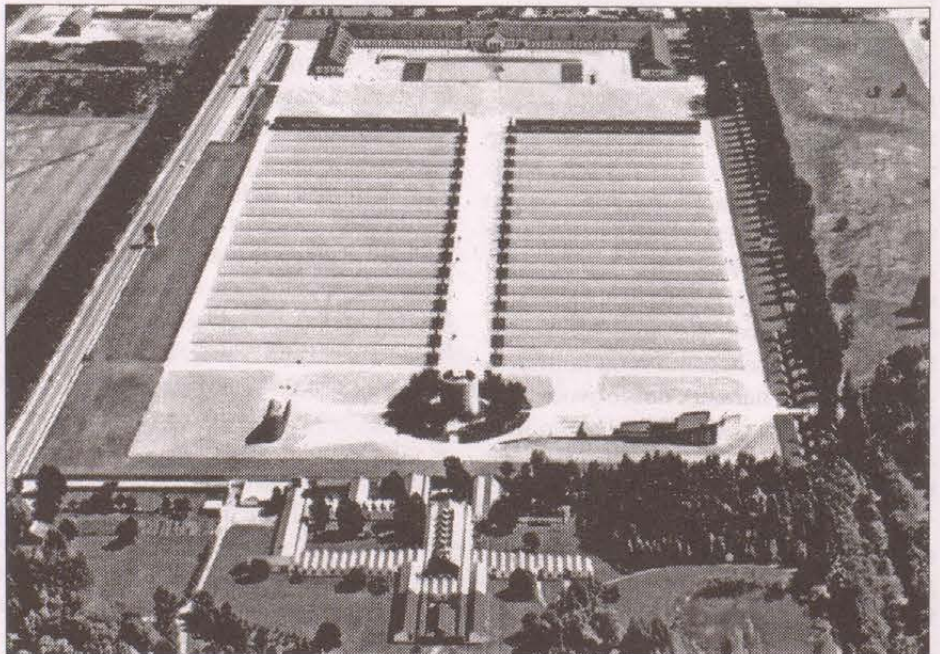
Bylo to nezapomenutelné.

Mezitím úřad Červeného kříže zjistil v Bavorsku nějaké mé vzdálené příbuzné, kteří byli ochotni se mne jako sirotka ujmout. A tak jsem se začal balit, dostal jsem od salesiánů čisté a vyžehlené prádlo, přidali mi ještě polštářek a deku, v neděli po obědě jsem se rozloučil se salesiány a při loučení mi ještě přidali doporučení pro salesiány v Bavorsku, aby mi v případě potřeby pomohli.

Doktor Trochta nebyl jenom velký muž svého národa, on byl ještě větší hrdina jako křesťan. To se budou učit děti ve spojené Evropě, i když my už budeme ležet na hřbitově.“

Tak vypadá Trochtova pomsta za německé koncentráky – pomoc německým dětem bezprostředně po návratu z tábora, kde žil s označením RU = návrat nežádoucí.

(korespondence Hugo Fritsch,
nyní v Rakousku)

O svatodušních svátcích 1948 uděloval v Kobylisích sv. biřmování. Protože nás chlapců bylo mnoho a kaple by na to nestačila, postavili jsme na hřišti u domova provizorní oltář, kde pan

▲ Letecký pohled na Dachau
► Propustka do všech bloků koncentračního tábora v Dachau.
foto: archiv litoměřické biskupství

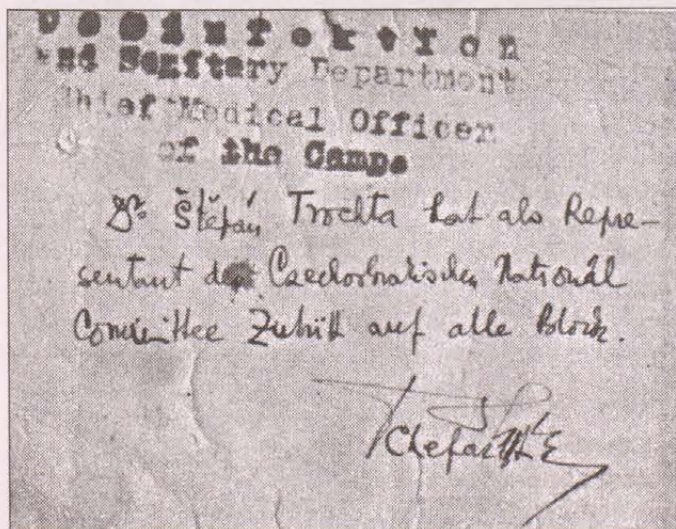
Terezínský hřbitov, foto: archiv litoměřického biskupství

Na hřbitově v Terezíně

Prozřetelností Boží bylo určeno, abych na své nástupní cestě do své litoměřické diecéze jel kolem místa hrůzy, v němž si mne Bůh pro diecézi připravoval a kolem tohoto posvátného hřbitova, v němž odpočívají mnozí z mých kamarádů společného utrpení. Nemohu jet kolem, aniž bych zde zastavil, nevěnoval jim bratrskou vzpomínku a za duše jejich se nepomodlil.

Vím, jak hrozný byl jejich úděl, jak trpký život a lidsky bezúspěšné umírání. Vím, že oni umírali, abychom my mohli žít, aby žil národ a aby přišel opět mír na svět a spravedlivější souzení národů. Oni zemřeli, my jsme zůstali žít. Mohlo to přijít na mne... Já jsem zůstal naživu, oni odešli. Jsem jim za to vděčný... Jsem jim vděčný proto, že tyto hroby mučedníků a kamarádů mám tak blízko svého domova...

Takoví jsme my lidé, že na hroby chodíme, ale nedovedeme se vždycky vděčně pomodlit. A přece modlitbou nejlépe splácíme těm, kdo za nás položili svůj život, modlitbou jim nejlépe

pomůžeme a modlitbou se také s jejich dušemi nejintimněji spojíme.

Konal jsem častěji tuto bolestnou cestu pěšky a v chroamtém spěchu jako vyděděnec lidské společnosti z Malé pevnosti do Litoměřic. I dnes jsem chtěl jít pěšky: jako kající poutník jsem chtěl přijít do svého sídelního města, abych v den slavný nezapomněl na dny ponížení a smutku. A abych si připomněl, že po dni slavném mohou přijít zase dny trpkých zkoušek, abych se na ně lépe duševně disponoval...

Nesmíme zapomínat na to utrpení, které se skrývá za těmi hroby, abychom si nezvykli snadno žít způsobem, který zapříčiňuje takové pohromy. Tyto hroby a toto místo hrůzy musí nás účinně přinutit k lepšímu životu. K životu založenému na spravedlnosti, na vzájemném chápání a bratrské lásce: lásce mezi námi samými a lásce mezi národy. Musí nás také přinutit k dostatečné odvaze a energii...

Nejdu kolem tohoto hřbitova s pocitem nepřátelství a pomsty. Jdu kolem něho

Prozřetelnost možno laicky vyjádřit jako účast Boží moudrosti v člověčích dějinách. Kdysi chudý valašský chlapec Štěpán Trochta – po svém jmenování biskupem:

– mohl se pyšně nadechovat či povyšovat – on však na to byl božsko-lidsky hloupý

– mohl plivat na Němce, kteří ho prohnali koncentráky – na to však byl božsky moudrý

– mohl vnímat ruku Prozřetelnosti nad sebou. A on skutečně byl k vanutí Duha citlivý, jak to ukazují jeho pokorná slova, když 23. listopadu 1947 při svém „triumfálním“ vjezdu do svěřeného biskupství pokynul třem obyčejným doprovodným autům zastavit na terezínském hřbitově, aby věnoval chvilku následující meditaci (pro sebe, přítomné a svého i našeho Boha):

hluboce přesvědčen, že spravedlnost se nakonec vždycky práva dovolá a že nespravedlnost bývá vždycky trestána. Slibte si, bratři a sestry, na hrobech těchto mučedníků našeho národa, ale také mučedníků všech národů, že založíte svůj život na spravedlnosti a na lásce a že ji budete odhodlaně a energicky hájit...

Pomodleme se za ně, aby jim Bůh dopřál věčného pokoje, když jim byl na této zemi krutě a nemilosrdně odepřen.

Po těchto procítěných slovech vykročil vstříc neznámé budoucnosti. Když zde odpouštěl Němcům za utrpení koncentráků, to ještě nevěděl, že za dalších dvacet let bude podobné utrpení odpouštět vlastním českým lidem. A z nich k tomu navíc i řadě těch, kterým dříve pomohl a kterým důvěřoval.

Jeho život možno charakterizovat jako souvislou knihu o odpouštění.

(pramen: salesiánský archiv)

Výchova chlapců (nejen v Čechách)

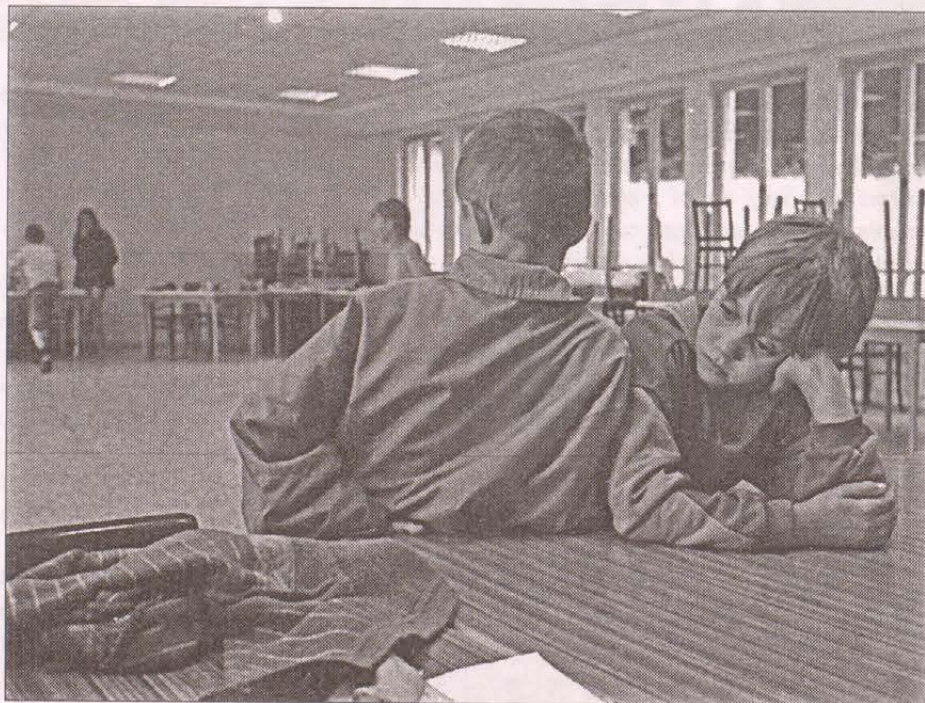
Bilance kriminality dětí a mládeže je chmurná. Ozývají se silné hlasy pro snížení hranice trestní odpovědnosti. Vede se diskuse o znovuzavedení trestu smrti, formách trestů, příslušných zařízeních pro děti mladistvé, vhodnosti mediální anonymity pachatelů. Vzrušený tón je pochopitelný, otevřená demokratická společnost je konfrontována s novými výhonky nebezpečí, tentokrát vzniklými uvnitř ní samé. V debatě bohužel jen zřídka zaznívají hlasy, které se obrací k příčinám rostoucí agresivity chlapců. Nepochybují, že už se někde chystá vytvoření nějakých komisí a organizování sympozií, které se budou zabývat tímto tíživým problémem. Zvykli jsme si, že analyzováním problému zjišťujeme, že příčiny jsou mnohočetné a propojené. Ale co s tím může jedinec dělat?

Přece jen jeden aspekt, a to poměrně dobře formulovaný, je každému z nás blízký. Můžeme se nechat inspirovat zkušenostmi ze zemí, kde tento neblahý trend pocítili o něco dříve. V roce 2003 byla vydána kniha amerického psychologa Jamese Dobsona *Výchova chlapců*, která je plná podnětných informací, praktických postřehů i rad. Mohlo by se zdát, že doporučení této knihy do křesťanských kruhů by mohlo být nošením dříví do lesa, ale přece jen bych se chtěl podělit o svůj obohacující zážitek z knihy. Dobson citací Platonova výroku starého 2300 let „Ze všech zvířat je chlapec nejnezkrotnější“ uvozuje hlavní myšlenku knihy, totiž že výchova chlapců je nejnáročnějším rodičovským úkolem na krátké období necelých dvou desetiletí, jehož cílem je proměnit nezralé, nezodpovědné a neustále experimentující chlapce v poctivé, pracovitě, rozhodné a spravedlivé muže, kteří si budou jistí svým mužstvím.

Dospívající chlapci a mladí muži jsou velmi ohroženou skupinou současné postmoderní společnosti, což lze doložit jejich jasně převažujícím zastoupením u alkoholismu, drogové závislosti, kriminalitě a sebevraždnosti. Chlapci více než kdy jindy prožívají krizi sebevědomí, která sahá hluboko do jejich duše. Jednou z hlavních hrozeb pro dnešní generaci chlapců je rozpad rodiny provázený chyběním jasně formulované otcovské role v jejich výchově. Bohužel podobnou situaci může představovat i absence fyzická a psychická u workholického otce v rodině. Extrémní hrozbou je týrání a zanedbávání malých chlapců, které tak vytváří „montážní linku vedoucí přímo do našich věznic“.

Rozpad rodiny je pro děti obou pohlaví těžký, ale pro chlapce, zvláště v období puberty a dospívání, je mnohdy destruktivní. Americké statistiky mluví jasnou řečí o těchto následcích: vý-

znamné zvýšení rizika školního selhání a kriminality. Před 30 lety převládal názor, že hlavními příčinami kriminality mládeže je chudoba a diskriminace. Dnes je zjevné, že významnějším viníkem je rozpad rodiny a otcovské role při výchově. Absence dohledu a pevného vedení v ranném věku představuje vysoké riziko pro dospívání.

Fotografie: Jan Kundera

Chlapci dychtivě sledují své otce a všímají si sebemenšího detailu našeho chování a hodnot, ani ne tak dlouhých poučujících proslovů. Navíc vedle šířící se krize otců můžeme pozorovat i nedostatek dobrých mužských vzorů v dnešním mediálním světě plném vrtošivých sportovců a povrchních herců i zpěváků.

Jednoduché, ale nesnadné řešení

Dobson na základě svých osobních zkušeností i ze své bohaté praxe psychologa a posléze ředitele organizace

pomáhající rodinám na příkladech poutavě dokládá klíčový význam otcovské role pro duševní i křesťanský růst chlapců.

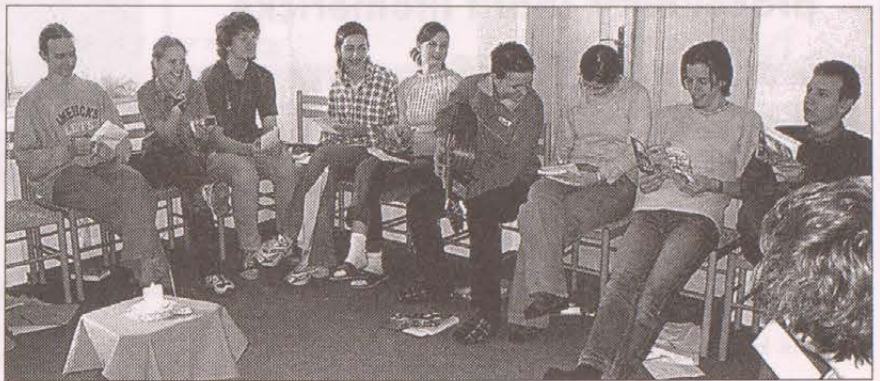
Pro nás je na knize nejpodstatnější, že za všemi radami profesionála jako pevná opora stojí jeho hluboké křesťanské přesvědčení, pod jehož úhlem citlivě formuluje svoje myšlenky. Sám říká: „Vím, že tyto rady a myšlenky vyvíjejí na nás velký tlak, abychom byli otci v nadlidském provedení, ale tak to prostě je. Věděli jsme se svou ženou v době, když byly naše děti malé, že na to nestačíme a že nikdo nemůže zaručit výsledek našeho snažení. Proto jsme se začali usilovně modlit za duchovní blaho svých dětí. Během těch let jsme tisíckrát klečeli na kolenou a prosili o moudrost a vedení. Dělalí jsme, co jsme mohli. Z nějakého důvodu se zdá, že to stačilo“.

Moderní společnosti nejsou přátelské rodině ani otcům. Ale je to pro nás velká výzva. Nenechme se zvíkat, pomáhejme si navzájem. Každý jsme svobodným občanem s podílem na správě věcí veřejných. Každý z nás může na rovině profesionální, občanské i osobní přispět každodenními kroky k pokusu o nápravu popsané neutěšené situace a jejich příčin. Koneckonců: „Kdykoli vychováte milujícího, moudrého a zodpovědného muže, vytvoříte pro ženy lepší svět“.

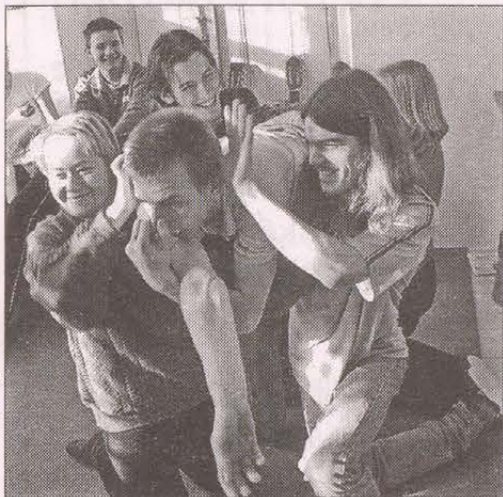
Animátoři v Přepeřích (u Turnova)

Ve dnech 21. 1. až 23. 1. 2005 proběhlo na čerstvě zrekonstruované přepeřské faře další setkání mládeže – „oživovatelů“ litoměřické diecéze za účelem jak bližšího seznámení se s problematikou komunikace, tak bližšího seznámení se navzájem.

Oficiálně vše začalo páteční večerí, následovalo seznamování, úvod do tématu, adorace a nakonec volná zábava, což pro mnohé znamenalo jediné: hrát a hrát a zpívat a zpívat až do co nejvíce prodloužené večerky.

Fotografie: archiv autora

Stoň mládež, fotografie: archiv DCM

I sobota se odvíjela ve stejném duchu. Pod vedením Danielky jsme se díky jejímu pečlivě připravenému výkladu mohli dozvědět něco víc nebo se zamyslet např. nad druhy, prostředky, úskalími, využitím i zlepšením komunikace a zároveň si teoretické poznatky vyzkoušet v praktických cvičích a hrách. (Do těch ovšem nepočítám bitku, která se strhla v odpolední pauze, kdy už i ti největší spáči zjistili, jak opravdu hodně je za okny bílo.) Celou akci pak uzavíral nedělní oběd, po němž následovalo loučení a neodvratný odjezd jednotlivých účastníků do svých domovů.

Mája Ludvíková, Turnov

Komunikační kroužky, fotografie: archiv DCM

Orel jednota Chřibská

ve spolupráci s obecním úřadem Chřibská uspořádala 5. ročník župního šachového turnaje trochtovy župy.

Zúčastnilo se celkem 18 šachistů, a to z Chřibské, Krásné Lípy, Rybníště, Rumburku, Děčína a Loukova u Semil.

V kategorii do 15 let: 1. místo Martin Hrubeš – Rybníště, 2. místo Jakub Krupička – Rumburk, 3. místo Jakub Sokol – Rumburk. Dospělí: 1. místo František Pekař – Děčín, 2. místo Jiří Varta – Děčín, 3. místo Vít Jůza – Loukov u Semil.

Touto cestou bychom rádi poděkovali obecnímu úřadu za vstřícný přístup k naší orelské jednotě a za poskytnutí prostor na tento turnaj v nově otevřeném domě s pečovatelskou službou.

*starosta jednoty orel Chřibská
Ota Šafránek*

Turnaj Orla župy sv. Zdislavy

ve stolním tenise jednotlivců – Kvalifikace ústředního turnaje Orla pro župu Brynychovu, Pospíšilovu, sv. Zdislavy a Trochtovu – Lomnice nad Popelkou 5. února 2005:

V orlovně v Lomnici nad Popelkou se utkalo celkem 20 hráčů a 3 hráčky: 1 nečlen Orla, zbytek ze 6 orelských jednot.

Mužů a žáků se sešlo po 8, dále 3 ženy a 4 junioři. Junioři byli na své přání přeřazeni do kategorie mužů.

Zatímco ženy hrály každá s každou, muži a žáci s pomocí pavouků hráli do dvou porážek (ne všem se to podařilo), a pak o konečné umístění každý s každým nejlepší 4 v každé této kategorii.

Postup do finálového ústředního turnaje si vybojovali v kategorii mužů 1. Jan Hušek z královéhradecké orelské jednoty, 2. Luboš Novák a 3. Petr Míza, oba z turnovské jednoty, a 4. Richard Krejčí z loukovské jednoty věku ještě juniorského, v kategorii žáků pak přes první porážku nakonec zvítězil 1. Stanislav Drahný (Orel jednota Semily) před 2. Antonínem Jínou a 3. Ondřejem Miksánkem (oba Orel jednota Loukov u Semil) a 4. Danielem Otmarem (Orel jednota Semily). Ženy zaujaly pořadí: 1. Bohdana Tichá, 2. Jarmila Drahná, 3. Anna Sujová (všechny Orel jednota Semily).

Za Orel župu sv. Zdislavy Vít Jůza, sekretář.

Pozvánka na exercicie pro pracovníky charit litoměřické diecéze

DIECÉZNÍ CHARITA LITOMĚŘICE
Dómské náměstí 10, 412 01 Litoměřice
tel/fax: +420 416 731 452
e-mail: dchltm@dchltm.cz
web: www.dchltm.cz

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

srdečně vás zveme na exercicie pro pracovníky charit litoměřické diecéze.

- program exercicií povede: **Mons. Josef Šich, prezident ACH Olomouc**
- datum konání: **21.4. – 23.4.2005**, začátek v 16 hodin, plánované ukončení poslední den v poledne.
- místo konání: **Diecézní dům kardinála Trochty, Komenského 4, Litoměřice**
- ubytování: Diecézní dům kardinála Trochty, Komenského 4, Litoměřice, cena 250,- Kč pro osobu za noc
- strava bude zajištěna: snídaně: 40,- Kč, oběd: 60,- Kč, večeře: 40,- Kč

Potvrďte prosím závazně účast do **20. 3. 2005**, včetně požadovaných služeb (ubytování a strava).

S přátelským pozdravem - *Martina Hrabáčová - DCH Litoměřice*

Mladí křesťanští demokraté připravují ve spolupráci se Spolkem přátel města Jablonec nad Nisou **VAVRDŮV MEMORIÁL** jako součást Slavností řeky Nisy 2005

- jde o cyklistický závod korytem řeky Nisy
- termín konání je červen 2005 (bude upřesněno)
- akce se koná v Jablonci nad Nisou
- závod bude přístupný široké veřejnosti
- pro závod jsou vhodná opotřebovaná jízdní kola (pokud nejsou před závodem, po něm už zaručeně budou)
- **Josef Vavřda (*1962, + ?)** je nejslavnějším českým extrémním cyklistou

Honza Macek
tel. 777 801 486
jan.macek@nexta.cz

METODICKÝ SEMINÁŘ

(ve spolupráci s CPK ostravsko-opavské diecéze)
**pro kněze, katechety a ty, kteří se zajímají
o práci s dětmi a mládeží**

Téma:

SLAVENÍ EUCHARISTIE & SVÁTOSTI SMÍŘENÍ S DĚTMI A PRO DĚTI

Litoměřice
6. 5. – 8. 5. 2005

Hlavní přednášející:

P. Cyril Havel, České Budějovice
Mgr. Jarmila Plačková, Ostrava

PROGRAM:

Pátek 29. 4. 2005

16:00	Příjezd účastníků, ubytování
18:30	Večeře
20:00	Mše svatá, přivítání účastníků
20:45	Zahájení semináře
23:00	Noční klid

Sobota 30. 4. 2005

7:45	Společná ranní modlitba
8:00	Snídaně
9:00	Dopolední program
12:00	Anděl Páně, oběd
13:30	Odpolední program
16:30	Příprava na mši svatou
17:00	Mše svatá
18:00	Večeře
19:00	Večerní program
23:00	Noční klid

Neděle 1. 5. 2005

8:00	Snídaně
9:00	Závěrečné setkání, zhodnocení
10:30	Mše svatá - katedrála sv. Štěpána
11:45	Anděl Páně, oběd

Přihlášky zasílejte na adresu: **DKC, Komenského 4, Litoměřice 412 01**
E-mail: dkc.ltm@seznam.cz
Tel: 416 738 072
Mobil: 777 838 449

Cena celého pobytu a semináře je 300 Kč
Přihlášky zasílejte do 2. května 2005.

Diecézní pastorační středisko srdečně zve

● Svoboda křesťana v teologii svatého Pavla

Dokážeme v dnešní svobodné době být svobodnými křesťany? Víme a chápeme co je svoboda? A jak se na ni dívá svatý Pavel?

Přednášející: **P. Jiří Voleský** – biblista

Sobota 12. března 2005 v Diecézním domě kardinála Trochty v Litoměřicích od 10.00 do 16.00 – Mše svatá, přednášky, diskuse, oběd.

Zveme laické studenty a absolventy teologických fakult a všechny, kteří se zajímají o život církve u nás

Prosíme, oznamte nám svoji účast nejpozději do 9. března 2005 na níže uvedenou adresu, telefon či e-mail.

● Exerciie pro laiky

na téma *Kristus – Chléb života* pod vedením **P. ThLic. Bohumila Koláře**

3. – 8. dubna 2005 (od neděle – večere do pátku – snídaně)

Diecézní dům kardinála Trochty Litoměřice

Cena za stravu a ubytování: 1000 Kč

● Setkání pastoračních asistentů

11. (Litoměřice) a 13. (Liberec) dubna 2005

● Setkání kněží do 10 let od vysvěcení

(Litoměřice) 20. dubna 2005

● Setkání stálých jáhnů

(Litoměřice) – 23. dubna 2005

● Setkání varhaníků a sbormistrů

POZOR ZMĚNA TERMÍNU: 7. května 2005 (Litoměřice)

Více informací v příštích číslech, na telefonu 416 738 036 nebo na našich webových stránkách www.pastoracni-ltm.cz.

Diecézní pastorační středisko, Komenského 4, 412 01 Litoměřice, Tel.: 416 738 036. E-mail: pastoracni.ltm@quick.cz, www.pastoracni-ltm.cz

SOBOTA PRO MLADÁ MANŽELSTVÍ

KDY: sobota 5. března 2005
od 10 hodin

KDE:

Diecézní dům kardinála Trochty,
Litoměřice,
Komenského 4

PROGRAM:

Partnerská komunikace

Odpuštění

Odpoutání se od rodičů

PŘEDNÁŠEJÍCÍ:

P. Martin Davídek,

Bc. J. Merhautová

Milí manželé, tato témata byla vytipována jako nejožehavější ve vašem mladém manželství. Proto vás srdečně zvu na tuto sobotu. Odpolední blok od 13.30 do 17 hodin bude sestaven z interaktivního povídání, zážitkové tematické besedy s ukázkami rodinných konstalací. Je možno rozebrat i konkrétní životní situace.

Pro každého je možnost oběda (50 Kč) v Diecézním domě, pokud mi zatelefonujete nebo zašlete přihlášku s vyznačením, že oběd chcete.

Moc se těším na setkání s vámi, využijte této příležitosti ke zkvalitnění vašeho vztahu.

Přihlášky zasílejte na adresu:

Iva Růžičková, Husitská 128/32,
417 41 Krupka, e-mail: dcpr.ltm@tiscali.cz,
Telefon: 606/501 897

PROGLAS NA BŘEZEN

V jednom z březnových vydání nabídne pořad Do života rozhlasové zpracování kabaretu Divadla Čára. Autorský písňový kabaret studentského souboru uvádíme v sobotu 5. března od 22:10.

Relace Křesťan a svět přináší v neděli 6. března setkání s bývalým politickým vězněm, populárním historikem a spisovatelem Václavem Vaškem. Program s podtitulem Paměť národa začíná v 17 hodin. (Znovu se s Václavem Vaškem potkáte ještě ve čtvrtek 10. března ve 22.30.)

Mladé křesťany na netradičních pracovních pozicích vyhledá pořad Živý kraj ve středu 9. února ve 22 hodin. Jaký je život lidí kolem 30 let, kteří denně vycházejí ze svých vědomostí a víry? (Repríza zazní v pondělí 14. března v 9.30.)

Volontariát je forma života, v níž mladý člověk nabídne na rok své síly do služby katolické církvi. Skupinka volentérů prožívá svůj rok činnosti také v Zátoru na Krnovsku. S mikrofonem je tam navštívil Pavel Kabzan, reportáž uslyšíte v Příběhu z kraje ve čtvrtek 10. března v deset večer. (Relaci opakujeme v neděli 13. března krátce po jedné hodině noční.)

Když člověk uzavírá s někým smlouvu, je to proto, aby se pojistil, že ho ten druhý nepodvede a neošidí. Ale smlouvy uzavírá i Bůh. Jaké a proč? – O tom v pořadu TWR Na sobotní frekvenci Proglasu bude přemýšlet Kateřina Hodecová a Rostislav Staněk, kazatel jednoho z brněnských sborů Církve bratrské. Uslyšíte v sobotu 12. března od 7.30.

Profil písničkářky Evy Hencychové připravuje hudební redaktor Milan Tesař do týdeníku Slyšte, lidé! na sobotu 12. března, 19. hodinu a 15. minutu. (Repríza odezní v úterý 22. března v 16.55.)

Novou knihou na trhu je i dílo Sergeje Bulgakova Nevěsta Beránkova. Titul vydalo nakladatelství Refugium, v knihovničce Proglasu vás s ním seznámí Jiří Stejskal. Poslouchejte v neděli 13. března ve 13.20. (Opakování je připraveno v pátek 18. března v 9.30.)

Relace Příběh z kraje vás ve čtvrtek 13. března zavede na návštěvu za P. Benno Benešem. Marína Koscelníková s ním rozmlouvá o působení salesiánů v litoměřické diecézi. Uslyšíte od 22 hodin. (Repríza je připravena v neděli 20. března v 1.05.)

Proglas je možné v litoměřické diecézi naladit na frekvenci 97,9 FM z Ještědu. Vysílání rádia můžete najít také v nabídce kabelových společností po celém území naší vlasti, naladit prostřednictvím Internetu nebo skrze satelit. Jestliže máte zájem dostávat podrobný program vysílání Proglasu přímo do vaší e-mailové schránky, stačí o něj požádat na adrese redakce@proglas.cz.

Mezinárodní dobrovolnická organizace IBO

Mezinárodní stavební řád IBO patří mezi významné dobrovolnické organizace s bohatou tradicí. Za více jak 50 let pomáhalo při výstavbě nebo opravách sociálních, charitativních, nebo sakrálních objektů přes 350 000 dobrovolníků.

Jejím zakladatelem byl vlámský řádový kněz P. Werenfried van Straaten, který v roce padesátého výročí IBO oslavil své devadesáté narozeniny a krátce na to zemřel. Známy byl pod přezdívkou „Speckpater“, protože před více než padesáti lety proslul svým bezmezným nasazením v oblasti humanitární pomoci. Při jednom setkání s malým děvčátkem, které mu bezelstně řeklo, že nemají stěnu, na kterou by si mohla pověsit obrázek, který od něj při obdržení balíčku pomoci ještě navíc dostalo, pojal myšlenku humanitární pomoc realizovat taky formou výstavby obydlí pro tyto chudáky.

Organizace se velmi rychle rozšířila do většiny zemí Evropy a již dlouhou dobu je IBO členem „Coordinating Committee for International Voluntary Service“ při UNESCO.

Za více než 50 let existence IBO bylo vysláno více než 350 000 dobrovolníků na pomoc při výstavbě nebo opravách charitativních objektů, sakrálních objektů, obydlí pro chudé a mnohočetné rodiny, pro minoritní vrstvy obyvatelstva, při výstavbě středisek mládeže nebo domovů pro seniory a dalších bohubilých staveb. I v České republice pomáhali a pomáhají dobrovolníci IBO na mnoha místech již 14 let.

Mezi projekty realizované za pomoci IBO patří například: výstavba společenského centra Společenství Jan 10. v Dolním Žandově, výstavba Evangelizačně-pastoračního centra Komunity Blahoslaveností v Dolanech u Olomouce, opravy střediska Rolnička a výstavba dětského hřiště Diakonie ČCE v Soběslavi, výstavba Dětského domova „Bl. Marie Antoníny Kratochvílové“ Charity Ostrava-Řepiště, výstavba Vesničky porozumění Charity Ostrava, oprava pravoslavného kláštera v Mostě, přestavba fary na Domov odpočinku Diakonie ČCE v Rýmařově, výstavba Domu na půl cesty OS Pod křídly ve Valašském Meziříčí, opravy Biskupského gymnázia v Krupce - Bohosudově, opravy kláštera Porta Coeli v Předklášteří u Tišnova a kláštera v Oseku, výstavba Centra mládeže Karmelitánů v Praze Liboci, opravy Domova sv. Josefa Charity v Opavě, přestavba domu na Domov pro bezdomovce pro středisko Naděje v Praze, záchranné práce na barokní faře Krásná, výstavba výdejny jídla pro bezdomovce a opuštěné lidi v areálu kláštera v Emauzích v Praze pro Naději, výstavba Střediska Ohrada v Dolním Žandově, přestavba staré školy na hospic pro těžce nemocné děti v Malejovicích pro nadaci Klíček, přestavba školy na Středisko Klokánek FOD v Dolním Benešově, výstavba Pastoračního centra v Hlubokých Mašůvkách, přestavba fary na Terapeutické centrum Ledovec v Ledcích u Plzně, Rekonstrukce resocializačního centra Krásno, záchranné práce ohrožených kostelů v pohraničí Jeseníků pro Charitu Opava, opravy kláštera Institutum Beatae Mariae Virginis - Congregatio Jesu ve Štěkni, ...

Mnoho desítek českých dobrovolníků naopak pomáhalo na projektech v mnoha evropských zemích, ale i v Armenii a Gruzii.

I v letošním roce je připraveno několik projektů u nás, které budou schvalovány na zasedání Konzultativní rady IBO, které se letos poprvé uskuteční v České republice - v Železném Brodě ve dnech 3-5.3.2005.

Schválené projekty, na kterých budou rezervována místa i pro české dobrovolníky, budou v průběhu měsíce března zveřejněny.

Věřím, že mnoho čtenářů najde odvahu, zúčastnit se jako dobrovolník na některém z projektů.

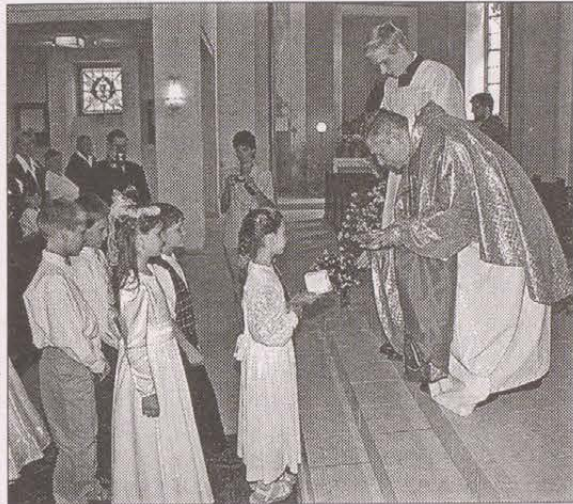
Ing. arch. DI Martin Tomešek

Kontaktní adresa:

IBO-Deleg. CZ, Sokolská 517, 468 22 Železný Brod
tel/fax.: 483 389 572, e-mail: arch.tomesek.zb@iol.cz
www.ibo.wz.cz

Liturgie krok za krokem: Ať žijí rubriky! (P.B.)

Bohoslužba slova byla zakončena společnými prosbami věřících – přímluvami. Mše svatá tedy vstupuje do své druhé hlavní části – slavení Eucharistie. Tedy jedné ze sedmi svátostí Církve. Tato svátost naší spásy – tedy viditelné znamení neviditelné milosti – je nejen velikonoční obětí Ježíše Krista, ale také hostinou. Je to také oběť chvály a díkůvzdání za dílo stvoření. Byla ustanovena Pánem Ježíšem v předvečer jeho utrpení při poslední večeři, kdy vzal chléb a kalich vína a pronesl slova proměnění. Zároveň přikázal apoštolům: To čiňte na mou památku.

Fotografie: Jan Marek

• Přinášení darů

Na začátku bohoslužby oběti jsou k oltáři přinášeny dary, které se stanou Tělem a Krví Ježíše Krista. Jsou to chléb, víno a pro smíšení trochu vody. Nejdříve se však připraví oltář pro nadcházející slavnost našeho vykoupení. Umístí se na něj korporál (plátěný „ubrousek“), purifikatorium („šátek“ pro otírání kalicha), misál (liturgická kniha modliteb) a kalich. Pak se přinášejí chléb a víno s vodou.

• Chléb

Protože se Církev vždy řídila Kristovým příkladem, používala vždy ke slavení Eucharistie chléb pšeničný, čerstvý a podle starobylé tradice latinské církve nekvašený. Některé východní církve používají chléb kvašený.

• Víno

Víno ke slavení mše svaté musí být z vinné révy (srov. Lk 22, 18), přirozené a čisté, tj. nesmíšené s cizími látkami. Může být bílé i červené.

• Voda

Trochu vody se do vína přilévá podle staré tradice. Není to nutná část k platnosti, nýbrž starý zvyk. V tomto spojení můžeme vidět symbol a připomínku: jednak to, že Kristu vytryskla z boku krev a voda po jeho smrti na kříži; dále spojení Krista s jeho věřícími; a také tajuplné spojení lidské a božské přirozenosti

v osobě Ježíše Krista. Tedy tajemství vtělení Božího Syna, které je pramenem našeho nadpřirozeného spojení s Bohem.

• Doprovodné modlitby

Při kladení chleba a vína na oltář se kněz buď potichu nebo nahlas modlí předepsané modlitby, ve kterých děkuje za dar stvoření těchto způsob. Když je říká nahlas, odpovídají věřící: Požehnaný jsi, Bože, navěky.

Další na řadě je pak modlitba po přípravě darů, kterou se modlí celebrant skloněný. Zní takto: S duší pokornou a se srdcem zkroušeným prosíme, Bože, abys nás přijal, ať se dnes před tebou staneme obětí, která se ti zalíbí. Je převzata (a upravena) podle modlitby Daniela (srov. Dan 3, 39.40).

• Okouřování

Většinou při slavnostnějších bohoslužbách se používá i zde kadidla, kterým kněz okouří nejprve dary, poté kříž a oltář. Tím se naznačuje, že oběť Církve a její modlitba

Fotografie: Jan Marek

stoupá jako dým kadidla před Boží tvář. Pak může být okouřeni celebrant (kvůli posvátné službě) a lid (kvůli důstojnost, kterou přijal na křtu)

• Umývání rukou

Po těchto obřadech si ještě kněz symbolicky umývá po straně oltáře ruce. Tímto obřadem se vyjadřuje touha po vnitřní očistě. Obřad vznikl již ve starověku, kdy při přípravě darů věřící zároveň přinášeli své dary pro církve a chudé. Tedy mělo velmi praktický význam.

• Modlitba nad dary

Když byly tedy vykonány všechny předepsané obřady (příprava darů), celebrant vyzývá všechny věřící, aby se spojili s jeho modlitbou a obětí. Tím se ukončuje příprava darů a může se přistoupit k eucharistické modlitbě.

Fotografie: Jan Marek

Elijáš na pouti vnitřní duchovní proměny

Prorok Elijáš ke konci svého poslání zažívá ještě jednu krásnou epizodu, která, jak se zdá, prohlubuje jeho poněkud jednostranné poznání Boha. Celý životní příběh proroka s jeho četnými výjimečnými událostmi, svědčí o Bohu, který v ohni, soudu a krvi nepřátel trestá a tvrdou rukou vychovává svůj nevěrný národ. Příběh, který popisuje Elijášovo intimní setkání s Hospodinem na Jeho svaté Hoře, může být chápán též jako projev Boží výchovy, jež vede proroka k hlubšímu poznání tajemství Božího života a působení. Hospodin se na hoře Chorebu Božímu muži zjevuje v jemném, tichém vánku. Tím dává jasně Elijášovi najevo, že je též, a to možná podstatněji, Bohem milosrdným, milostivým a velkoryse odpouštějícím.

Prorokova rezignace

Po Elijášově velkolepém duchovním vítězství na Karmelu, kde po Božím veřejném ordálu mečem pobil 850 pohanských proroků, neočekávaně nenastává obrat v králově náboženské politice, ale naopak se vyhrcoje napětí a s ním pronásledování Hospodinova věrného proroka. Královna Jezabel přísahá Elijášovi pomstu, slibuje mu bezodkladný trest smrti. Elijáš opět prchá před královniným hněvem do úkrytu pouštní samoty. Ulehne do stínu keře a rezignovaně prosí svého Boha: *Už dost, Hospodine, vezmi si můj život, vždyť nejsem lepší než moji otcové.* Vzápětí usne spánkem znavených a zklamaných. Ale právě v této beznadějně prorokově rezignaci se ujímá iniciativy bezprostředně samotný Hospodin. Do situace jeho „vzdání se“ nenapravitelnému stavu, promlouvá slovy svého anděla: *Vstaň a jez, máš před sebou dlouhou cestu.* Dvakrát je andělem probuzen ke skromné posile chlebem a vodou, načez v síle tohoto pokrmu putuje 40 dní a 40 nocí k Boží hoře Chorebu, kde od Hospodina očekává pověření k dalším úkolům.

Tento stručně popsany příběh o Elijášově rezignaci a vyčerpanosti tváří v tvář beznadějně situaci a následně Boží pobídnutí k dlouhé pouti pouští nechává nahlédnout do důležité duchovní zkušenosti Božího muže, která má všeobecný význam pro duchovní pouť víry každého člověka. Zmíněný příběh nás učí, že často právě tam, kde se cítíme být v koncích se svými silami či na dně se svou nadějí nastupuje v našem životě Boží iniciativa. Nicméně tento Boží zásah do života nemusí být hned spojen s bezprostřední útechou, posilou, či rychlým vyřešením tíživé situace. Vyčerpaný prorok, který se ocitá na hranici smrti, je Bohem zajištěn jen tím nejnnutnějším, co potřebuje, aby vůbec přežil. A k tomu je vybídnut ke dlouhé, namáhavé cestě pustinou. Čeká jej ještě dlouhá, bolestná výchova, aby jej Bůh mohl opravdu účinně vnitřně proměnit. Teprve pak přichází tolik očekávaná Boží posila a útěcha. Stejně tak my ve svém

Elijáš na poušti pokrmem opatřen od anděla

životě můžeme zažít ve své pouti za Bohem něco podobného. To, že v těžkých situacích života, kdy voláme k Bohu o pomoc a světlo, nepřichází hned odezva na naši touhu, ale naopak třeba ještě zvýšení požadavků na naši trpělivost a věrnost, nemusí být projevem Božího mlčení.

Často právě tento tíživý stav se stává východiskem pro vnitřní bolestnou, ale tím účinnější proměnu. Bůh nejdříve boří jistoty našich pozemských nadějí, aby na jejich troskách mohl sám zbudovat pevný a bezpečný hrad oddané víry, trpělivé naděje a nezlomné lásky. Vše je však závislé na naší pokoře, zdali jsme v podobných situacích otevření k tomu, že často právě skrze utrpení se buduje něco ušlechtilého, krásného a radostného. Elijáš ve zkoušce obstál, poslušně se vydal na dlouhou pouť za svým Bohem. Kéž je nám v našich životních temnotách posilujícím příkladem.

Setkání s Hospodinem v jemném vánku

Elijáš má za sebou mnoho mil pustin, zdolané bezpochyby jen s vypětím veškerých sil. Prorokova horlivost pro Hospodina a Jeho vládu v izraelském národě tím však nijak neutrpěla, naopak ještě vzrostla: „*Co tu chceš, Elijáši?*“ – ozývá se z Boží strany. „*Velice jsem horlil pro Hospo-*

dina, Boha zástupů, protože Izraelci opustili Tvou smlouvu, Tvé oltáře zbořili a Tvé proroky povraždili mečem. Zbývám už jen sám, avšak i mně ukládají o život, jak by mě o něj připravili.“ – odpovídá prorok. Hospodin nechává Elijáše vypovědět veškerou jeho vnitřní nouzi. Prorok byl ve svém nadšení pro Boží věc příliš často srážen k zemi. Cítí se uprostřed svého lidu opuštěný, sám. A Boží odpověď? „*Vyjdí ven a postav se na hoře před Hospodinem!*“ Veliký okamžik bezprostředního setkání s tak toužebně očekávaným Bohem je tu. A tehdy to začne: *veliký a silný vítr rozervávající hory a tříštící skály, zemětřesení, oheň.* Ale Hospodin v těchto ničivých živlech není. Pak zazní *hlas tichý, jemný.* Teprve v něm poznává Elijáš svého Boha. Ten jej pověřuje novými úkoly a otevírá proroku novou budoucnost. Zároveň jej těší, že není ve svém lidu sám: *Zachoval jsem v Izraeli sedm tisíc, všechny ty, jejichž kolena nepoklekla před Baalem a jejichž ústa ho nepolíbila.* Přečasný příběh o setkání člověka s Bohem. Elijáš je prorokem, který svou horlivostí pro Boží pravdu vyprošuje z nebe přísné tresty pro nevěrné, plameny očišťujícího a stravujícího ohně. Hospodin se mu však v rozhodující chvíli jeho života ukazuje v jemném, tichém hlasu. Jako by mu chtěl říci: „*Nejsem ani tak Bohem přísně trestající spravedlnosti, jako spíše Bohem milosrdenství, odpouštění, lásky.*“

Proměnění

Elijáš dochází k novému, hlubšímu poznání svého milovaného Boha. Zároveň si můžeme dobře představit, že dochází k proměně jeho vnitřního nadšení pro Hospodina. Ohnivý prorok Boží pravdy a spravedlnosti je Bohem v hloubi duše proměněn v proroka Boží jemnosti, tichosti. Elijáš, který chtěl vidět jasné výsledky svého duchovního boje a své celoživotní námahy, je rozhodujícím způsobem poučen o podstatnějších a důležitějších věcech víry, vztahu k Bohu. Sžírající touha po Božím velkolepém, všem jasném vítězství a po jednoznačné, zjevné Boží vládě ve společnosti, přivedla proroka až na pokraj zoufalství. Aby vůbec mohl dále žít, musel svůj pohled na Boha radikálně změnit. Sám toho schopen nebyl, jen bezprostřední Boží iniciativa jej mohla osvobodit ze zajetí jednostranného pohledu na Boží působení a Boží osobu. Bůh Elijášovi zjevuje svou hlubší, podstatnější tvář: jemnost a tichost. Hospodinova jemnost a tichost objímá a léčí prorokovu bolestnou touhu po mocném, spravedlivém a jednoznačně panujícím Bohu. Boží vláda ve společnosti lidí je především jemná, tichá, proměňuje člověka zevnitř, ne zvenčí.